

POROČILO

O URESNIČEVANJU DRUŽBENEGA PLANA OBČINE LJUBLJANA-ŠIŠKA ZA OBDOBJE 1976—1980 V LETU 1976

Leto 1976 pomeni prelomnico v družbenih in gospodarskih dejavnostih tako v občini Šiška kot v celotni družbeni skupnosti. Čeprav smo družbeni plan občine Ljubljana-Šiška sprejeli šele v sredini leta 1976, pa so tekle priprave osnovnih izhodišč, nalog in ciljev razvoja ter široke razprave o njih vse od leta 1974, zlasti še v letu 1975 tako, da je večji del temeljnih usmeritev družbenega plana že bil vključen v smernice gospodarskega razvoja in plana samoupravnih interesnih skupnosti za leto 1976.

Značilno za gospodarski razvoj v letu 1976 je bilo poslovanje po radikalno spremenjenih gospodarskih predpisih zlasti v pogledu poravnave medsebojnih obveznosti in ugotavljanja celotnega dohodka (plačana realizacija) s ciljem odprave anticipativne porabe dohodka kot osrednjega povzročitelja inflacijskih gibanj. Rezultati kažejo, da je doseženo ugodno izboljšanje likvidnosti, zmanjšana je neplačana realizacija, izboljšano je razmerje med izvozom in uvozom ter drugo. Poleg izredno težkih poslovnih in gospodarsko ekonomskih problemov v borbi za stabilizacijo in protinflacijske ukrepe so delavci v združenem delu reševali v letu 1976 tudi vrsto izredno zahtevnih nalog na področju samoupravne organiziranosti in dohodkovne povezanosti, na področju samoupravnega družbenega planiranja in finančnih tokov družbene reprodukcije.

Razprava o osnutku zakona o združenem delu v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih in drugih skupnostih je močno vzpodbudila intenzivno in konkretno aktivnost upravljavcev v utrjevanju in izpopolnjevanju samoupravnih družbeno ekonomskih odnosov na ustavnih temeljih.

S sprejetjem družbenega plana občine mesta Ljubljane, SR Slovenije in SFR Jugoslavije ter številnih samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov se je začel postopno uveljavljati proces samoupravnega družbenega planiranja kot pomembna sestavina socialističnega samoupravnega in družbeno-ekonomskega odnosa in oblika samoupravnega dogovarjanja o skupnih interesih temeljnih nosilcev družbene reprodukcije.

Proces združevanja dela in sredstev na temelju dohodkovnih odnosov ter proces svobodne menjave dela, zaradi uresničevanja skupnih programov in planov razvoja, se je sicer začel, vendar pa se razvija le počasi. To velja zlasti za odnose med proizvodno in prometno sfero ter za odnose med gospodarskimi in družbenimi dejavnostmi.

Kljub temu, da obstojajo samoupravne interesne skupnosti že več let, v družbeno-ekonomskih osnovah, na katerih naj bi temeljila svobodna menjava dela, še ni dosežen viden napredek. Delegatske skupščine so vse preveč v položaju, da bolj ali manj potrjujejo predloge, ki so jih pripravili izvršilni organi, oziroma v strokovnih službah. Delavci se ne odločajo z osebnim izrekanjem o sredstvih za realizacijo programov, še vedno je preveč avtomatizma pri zbiranju sredstev in še vedno prevladuje vidik porabe nad vidikom vlaganj za povečanje produktivnosti dela. Z vidika izvajanja srednjeročnega plana in politike ekonomske stabilizacije je tako eden temeljnih problemov upadanja reprodukcijske sposobnosti organizacij združenega dela v povezavi s še nezadostno rastjo produktivnosti dela in dohodka, avtonomno gibanje znatnega dela skupne porabe, neodvisno od možnosti, ki jih daje realni dohodek.

VSEBINA

- Poročilo o uresničevanju družbenega plana občine Ljubljana-Šiška za obdobje 1976—1980 v letu 1976
- Analiza o izvajanju delegatskega sistema in delegatskih odnosov v samoupravnih interesnih skupnostih na območju občine Ljubljana-Šiška (str. 11)
- Poročilo k zaključnemu računu proračuna in posebnih računov občine Ljubljana-Šiška za leto 1976 (str. 13)
- Predlog sklepa o soglasju k najvišji ceni za potrošeno vodo (str. 16)
- Sklad za ceste SO Ljubljana-Šiška Plan za dela leto 1977 (str. 21)
- Finančni načrt posebnega računa prispevka za uporabo mestnega zemljišča SO Ljubljana-Šiška za leto 1977 (str. 22)
- Plan sklada za komunalno urejanje zemljišč občine Ljubljana-Šiška za leto 1977 (str. 23)
- Poročilo o izvajanju štipendijske politike v letu 1976 v občini Ljubljana-Šiška (str. 25)
- Poročilo o delu mestnega javnega pravobranilstva v Ljubljani za leto 1976 (str. 27)
- Poročilo javnega pravobranilstva SR Slovenije o pomanjkljivostih v zvezi s cenitvami nepremičnin (str. 29)

PREDVIDENI DNEVNI RED ZASEDANJA ZBOROV ZDRUŽENEGA DELA, KRAJEVNIH SKUPNOSTI IN DRUŽBENOPOLITICNEGA ZBORA, KI BO PREDVIDOMA 20. 4. 1977 IN SKUPNEGA ZASEDANJA, KI BO PREDVIDOMA 21. 4. 1977

1. Poročilo o uresničevanju družbenega plana občine Ljubljana-Šiška za obdobje 1976—1980 v letu 1976
2. Analiza o izvajanju delegatskega sistema in delegatskih odnosov v samoupravnih in interesnih skupnostih na območju občine Ljubljana-Šiška
3. Poročilo k zaključnemu računu proračuna in posebnih računov občine Ljubljana-Šiška za leto 1976
4. Sklad za ceste SO Ljubljana-Šiška Plan dela za leto 1977
5. Finančni načrt posebnega računa prispevka za uporabo mestnega zemljišča SO Ljubljana-Šiška za leto 1977
6. Plan sklada za komunalno urejanje zemljišč občine Ljubljana-Šiška za leto 1977
7. Predlog sklepa o soglasju k najvišji ceni za potrošeno vodo
8. Poročilo o izvajanju štipendijske politike v letu 1976 v občini Ljubljana-Šiška
9. Poročilo o delu javnega pravobranilstva v Ljubljani za leto 1976
10. Poročilo javnega pravobranilstva o pomanjkljivostih v zvezi s cenitvami nepremičnin
11. Poročilo o izvajanju kadrovske politike v občini Ljubljana-Šiška za leto 1977
12. Poročilo o delu uprave inšpekcijskih služb (v Gradivu SML)
13. Predlog odloka o spremembi in dopolnitvi odloka o pogojih za oddajo in prodajo plina iz Plinarne Ljubljana (v Gradivu SML)
14. Predlog odloka o hišnem redu (v Gradivu SML)
15. Predlog odloka o vzdrževanju okolja pri stanovanjskih in drugih objektih (v Gradivu SML)
16. Osnutek odloka o varstvenih pasovih vodnih virov v Ljubljani (v Gradivu SML)
17. Predlog odloka o minimalnih tehničnih normativih za vzdrževanje stanovanjskih hiš v družbeni lastnini (v Gradivu SML)
18. Informacija o uresničevanju programa investicij IPK 1976—1977 (v Gradivu SML)

I. GOSPODARSTVO

Za leto 1976 je tipično, da se v njem odražajo tendence in problemi, kakor tudi protislovja iz preteklih let, kar je vse imelo vpliv na dinamiko gospodarske aktivnosti. Značilno je zaostajanje gospodarske rasti v prvem polletju in postopoma oživljanje v drugem polletju tako, da ni bila dosežena predvidena gospodarska rasti določena z družbenim planom za leto 1976. Nižja gospodarska rast je vplivala na postopno zmanjševanje obsega novega zaposlovanja, le-ta pa na rast produktivnosti dela. Povečanje deleža produktivnosti dela v prirastu družbenega proizvoda je vzpodbudna, čeprav se kažejo še pomanjkljivosti v organizaciji dela, zastali in premajhni ekonomski motiviranosti delavcev za učinkovito delo, predvsem pa motivacija za učinkovitejšo gospodarjenje z minulim delom. Kljub temu so se realni osebni dohodki na zaposlenega dvignili.

V letu 1976 se še niso uveljavili v pričakovanem obsegu tudi drugi kvalitetni dejavniki razvoja, kot so povečanje tehnične in tehnološke ravni, racionalna uporaba pro-

izvodnih zmogljivosti, modernizacija proizvodnih procesov, sodobnejša organizacija dela in večji delež znanja in raziskovalnega dela v družbenem proizvodu. Dodatno pa je v letu 1976 vplivalo na stagnacijo gospodarske rasti nezadostno domače povpraševanje, zaradi česar so bile slabše izkoriščene proizvodne zmogljivosti, ki se niso mogle v kratkem času prilagoditi spremembam povpraševanja na tujih tržiščih.

Gibanja cen, kot globalni odraz naporov za stabilizacijo gospodarstva kažejo v letu 1976 pomembno umiritev. Po podatkih republiškega zavoda za statistiko so se gibale takole:

	Indeks
— proizvajalčeve cene	105,8
— cene v trgovini na drobno	109,5
— cene blaga	109,4
— cene storitev	110,5

Življenjski stroški so se v letu 1976 povečali za 13,2%. Iz navedenih kazalcev smo izvedli deflatorsko stopnjo, ki znaša okoli 12%.

Stopnje rasti v letu 1976:

	nominalno %		realno %
	plan 76/75	real. 76/75	
— družbeni proizvod	17,2	17,1	5,1
— zaposelnost	4,2	1,7	1,7
— produktivnost	13,0	16,2	3,2
— osebni dohodki	13,3	17,6	3,7
— izvoz	19,4	4,8	—
— uvoz	17,6	3,0	—

Poročilo o rezultatih gospodarjenja je sestavljeno na podlagi dokumentov in obrazcev, ki jih DO in TOZD posredujejo skupščini občine. V poročilo smo vključili po posameznih panogah naslednje število DO in TOZD:

industrija	66
kmetijstvo	1
gradbeništvo	15
promet	6
trgovina	21
gostinstvo	6
obrt	26
komunala	1
skupaj	142

V letu 1976 so nastale tudi naslednje statusne in organizacijske spremembe:

— Slovenija promet — ukinjena, poslovanje vključeno v Emono,

— Ljubljanske opekarne TOZD INDOP postal delovna enota GP TEHNIKA — TOZD Ljubljanske opekarne,

— Mercator — TOZD Grmada, prenesla sedež v Bežigrad,

— Mobilija, se združila z MEGRAD TOZD Mizarsivo,

— Pleskarstvo, preneslo sedež v Moste,

— Gorjana, se združila z AERO — TOZD Celuloza Medvode.

Navedene spremembe ne vplivajo na realnost prikaza gornjih in nadaljnjih primerjav in prikazov.

1. Celotni dohodek, dohodek in porabljena sredstva

Rezultati celotnega poslovanja TOZD na območju občine kažejo, da se je celotni dohodek dvignil glede na leto 1975 za 12,8%, če upoštevamo pri tem v letu 1976 le plačano realizacijo.

Celotni dohodek

(v tisoč din)

Področje	I.—XII. 75		I.—XII. 76		Indeks
	znesek	strukt.	znesek	strukt.	
Industrija	7.940.806	59,6	9.229.210	61,4	116,2
Kmetijstvo	49.866	0,3	56.626	0,4	113,6
Gradbeništvo	626.462	4,7	617.239	4,1	98,5
Promet	442.349	3,3	496.915	3,3	112,3
Trgovina	3.728.610	28,0	4.017.259	26,7	107,7
Gostinstvo	116.109	0,9	138.828	0,9	119,6
Obrt	410.309	3,1	459.741	3,1	112,1
Komunala	10.345	0,1	8.224	0,1	79,5
Celotno gospodarstvo	15.324.856	100,0	15.024.742	100,0	112,8

Nad občinskim povprečjem se giblje rast celotnega dohodka le v industriji, kmetijstvu in gostinstvu. V gradbeništvu in komunali je pod povprečjem leta 1975, kar ima vpliv tudi za izkazane strukturne premike.

Gibanje celotnega dohodka in porabljenih sredstev dokazuje usklajenost gibanja; celotni dohodek 112,8; porabljena sredstva, vključujoč amortizacijo, 111,7.

Delež porabljenih sredstev v celotnem dohodku znaša v letu 1976 79%, kar pomeni, da je ekonomičnost, ki predstavlja razmerje med porabljenimi sredstvi in celotnim dohodkom, izboljšana. Tako razmerje elementov poslovnega uspeha zagotavlja rast dohodka s 116,9, kar je vzpodbudno predvsem glede na polletni in dvetimesečni prerez.

Narodni dohodek (doseženi dohodek)

(v tisoč din)

Področje	I.-XII. 75		I.-XII. 76		Indeks
	znesek	strukt.	znesek	strukt.	
Industrija	1.979.337	75,3	2.292.691	72,7	115,8
Kmetijstvo	4.577	0,2	4.875	0,2	106,5
Gradbeništvo	155.680	5,8	190.855	6,0	122,6
Promet	163.813	6,1	182.604	5,8	111,5
Trgovina	185.438	6,9	246.176	7,8	132,8
Gostinstvo	44.066	1,6	53.862	1,8	126,8
Obrt	161.161	6,0	176.669	5,6	109,6
Komunala	4.201	0,1	4.760	0,1	113,3
Celotno gospodarstvo	2.698.273	100,0	3.154.472	100,0	116,9

Izboljšana ekonomičnost poslovanja je omogočila hitrejšo rast doseženega dohodka od porabljenih sredstev v vseh dejavnostih, razen v kmetijstvu, prometu in obrti. V rasti dohodka izstopajo gradbeništvo, trgovina in gostinstvo.

Iz doseženega dohodka pokrivajo TOZD

svoje obveznosti. Z razliko, ki je v letu 1976 manjša, razpolagajo same. Ostanek dohodka je dosežen le z 81% ostanka dohodka leta 1975, kar dokazuje, da se je delitveno razmerje med TOZD in drugimi udeleženci v porabi dohodka iz leta 1975 62,7:37,3 poslabšalo v letu 1976 na 58,6:41,4.

Obveznosti in ostanek dohodka

(v tisoč din)

	1975	1976	Indeks	Struktura	
				1975	1976
I. RAZDELJENI DOH.	2.734.749	3.167.655	115,8	100,0	100,0
1. Pogodbene obveznosti	231.038	270.252	117,0	8,4	8,5
— obresti za kredite	156.796	184.034	117,4	5,7	5,9
— provizije in dr. plač. za banč. stor.	15.088	23.786	157,6	0,6	0,3
— zavarovalne premije	40.116	45.276	112,9	1,5	1,4
— prispevek in članarine	4.795	7.606	158,6	0,1	0,2
— druge pogodb. obvez.	14.243	9.550	67,1	0,5	0,3
2. Prometni davek	—	—	—	—	—
3. Zakonske obveznosti	322.947	454.881	134,7	11,8	13,7
— po obč. predp.	2.719	6.055	222,2	0,1	0,2
— po predp. rep. in avt. pokr.	38.810	45.441	117,1	1,4	1,4
— po predp. feder.	9.103	1.300	142,8	0,3	0,1
— prisp. inter. skup. s podr. gospod.	15.387	18.821	122,3	0,6	0,6
— prisp. inter. skup. s podr. negospod.	145.984	207.090	141,9	5,3	6,5
— prisp. stan. int. skup.	29.367	37.664	128,3	1,1	1,2
— stan. prisp., ki zapade skup. porabi OZD	76.267	88.627	116,2	2,8	2,8
— druge zak. obv. iz dosež. dohod.	5.310	29.883	562,8	0,2	0,9
4. Prisp. iz OD in dr. oseb. prej.	466.640	607.420	130,2	17,1	19,2
II. DEL DOH. ZA ORGAN. ZDRUŽENEGA DELA	1.714.124	1.855.102	108,2	62,7	58,6
1. Za oseb. prej. in dr. prej. neto	1.109.847	1.365.364	123,0	40,6	43,1
2. Ostanek dohodka	604.277	489.738	81,0	22,1	15,5

Del dohodka, ki ostane organizacijam združenega dela za osebne dohodke in skupno porabo, je nad lanskoletno vrednostjo za 8,2%. Povečanje osebnih in drugih prejemkov za 23%, pa slabša razmerje osebnih in drugih prejemkov v letu 1975 iz 64,7:35,3 na 73,6:26,4 v letu 1976 vse v korist osebnih prejemkov. V sredstva skupne porabe so TOZD izdvojile le 81,6% sredstev iz leta 1975.

2. Osebni dohodki, zaposlenost in produktivnost

Nagrajevanje, odvisno od rezultatov v letu 1976, še ni v celoti izvedeno. Že med letom ugotovljene prekoračitve dovoljenega dela dohodka za osebne dohodke, zasledimo pri 28 TOZD tudi ob zaključku leta 1976. Skupni znesek prekoračitve znaša 55,1 milijona dinarjev, ali kar 11% dogovorjenih sredstev v teh TOZD. Komisije podpisnic samouprav-

nih sporazumov po posameznih dejavnostih bodo morale proti kršiteljem nastopiti skladno s pozitivnimi predpisi.

Povprečno število zaposlenih (stanje ob koncu vsakega meseca v letu 1976)

Področje	I.-XII. 1975		I.-XII. 1976		Indeks
	število	strukt.	število	strukt.	
Industrija	18.539	72,1	18.358	71,6	100,1
Kmetijstvo	77	0,3	76	0,3	98,7
Gradbeništvo	1.702	6,7	1.641	6,4	96,4
Promet	1.404	5,5	1.434	5,6	102,1
Trgovina	1.661	6,5	1.716	6,7	103,3
Gostinstvo	560	2,2	597	2,3	106,6
Obrt	1.665	6,5	1.764	6,9	106,1
Komunala	38	0,2	40	0,2	105,3
Celotno gospodarstvo	25.444	100,0	25.626	100,0	100,7

Področje	Izplačani osebni dohodki		
	neto indeks 1976/75	prisp. indeks 1976/75	bruto indeks 1976/75
Industrija	118,3	122,5	119,5
Kmetijstvo	121,7	106,4	117,1
Gradbeništvo	117,7	127,4	120,5
Promet	110,3	134,2	116,9
Trgovina	122,7	125,8	123,6
Gostinstvo	126,2	154,5	128,6
Obrt	111,4	113,3	112,0
Komunala	112,9	116,0	113,8
Celotno gospodarstvo	117,6	123,4	119,3

Povečanje sredstev za neto osebne dohodke je počasnejše od rasti prispevkov od osebnih dohodkov. Le-ti naraščajo hitreje v gradbeništvo, prometu, trgovini in gostinstvu, kjer se zaradi sezonskih nihanj in drugih vzrokov opravi strukturno največ dela v podaljšanem delovnem času, dejavnost se opravlja nepretrgoma in pod različno težkimi delovnimi pogoji. Ob tem je zanimivo še dejstvo, da je v teh dejavnostih, predvsem v prometu, največ delavcev z beneficiranim delovnim stažem, za kar se odvajajo sredstva samoupravnim interesnim skupnostim po povečanih stopnjah.

Za celovitejši prikaz rasti mase neto osebnih dohodkov, moramo upoštevati tudi povečanje ali zmanjšanje zaposlenih delavcev po posameznih področjih. (Glej tabelo spodaj!)

Zaposlenost v občini se je v letu 1976 umirila, povečanje je le za 182 delavcev ali 0,7%, kar bistveno prispeva k dvigu produktivnosti dela. Vendar taka umirjenost še ni bila odraz kvalitativnih strukturnih sprememb v gospodarstvu, temveč predvsem vpliv stabilizacijskih ukrepov in zmanjšanja povpraševanja v letu 1976.

Čisti osebni dohodki (povprečni izplačani neto osebni dohodki)

Področje	1975	1976	Indeks
Industrija	3.572	4.205	117,7
Kmetijstvo	3.087	3.698	119,7
Gradbeništvo	3.224	4.074	126,3
Promet	4.596	5.267	114,5
Trgovina	3.549	4.110	115,8
Gostinstvo	3.059	3.699	120,9
Obrt	3.633	4.036	111,0
Komunala	2.707	3.099	114,4
Celotno gospodarstvo	3.579	4.225	118,0

* Podatki po RAD-1.

Z družbenim dogovorom o razporejanju dohodka v letu 1976 (5. člen), smo se zavezali, da bo stopnja rasti dela dohodka, ki ga namenimo za osebne dohodke, v povprečju

največ 90 % dejanske stopnje rasti družbenega proizvoda. Povprečni neto izplačani osebni dohodki so sledili zahtevam resolucij in družbenega dogovora.

Družbeni proizvod (dohodek + amortizacija)

Področje	I.—XII. 1975		I.—XII. 1976		Indeks
	znesek	strukt.	znesek	strukt.	
Industrija	2.302.772	73,9	2.641.460	73,2	114,7
Kmetijstvo	5.104	0,2	5.523	0,2	108,2
Gradbeništvo	160.319	5,2	197.627	5,5	123,3
Promet	225.411	7,2	242.698	6,7	107,7
Trgovina	200.289	6,4	265.848	7,4	132,7
Gostinstvo	49.414	1,6	61.711	1,7	124,9
Obrt	167.299	5,4	187.015	5,2	111,8
Komunala	4.356	0,1	4.936	0,1	113,3
Celotno gospodarstvo	3.114.964	100,0	3.606.818	100,0	115,8

Družbeni proizvod predstavljajo doseženi dohodek in amortizacija. Stopnje rasti so nominalne, ne razpolagamo z deflatorji po posameznih panogah, tako da nam za oceno služi le skupna ocenjena stopnja 12 %. Za-

nesljivo pa lahko ugotovimo vzpodbuden dvig družbenega proizvoda, za kar ima močan vpliv občuten porast amortizacijskih sredstev v vseh panogah, razen v prometu in delno v gostinstvu.

Amortizacija

Področje	I.—XII. 1975		I.—XII. 1976		Indeks
	znesek	strukt.	znesek	strukt.	
Industrija	287.663	75,7	348.407	79,3	121,1
Kmetijstvo	527	0,1	648	0,1	123,0
Gradbeništvo	5.297	1,4	6.845	1,6	129,2
Promet	61.598	16,2	52.012	11,9	84,4
Trgovina	13.489	3,5	17.181	3,9	127,4
Gostinstvo	5.348	1,4	5.834	1,3	109,1
Obrt	6.138	1,6	8.060	1,8	131,3
Komunala	155	0,1	176	0,1	113,5
Celotno gospodarstvo	380.215	100,0	439.163	100,0	115,5

Delovne organizacije so v letu 1976 obrčunale amortizacijo:

— po predpisanih minimalnih stopnjah 307.673 tisoč din ali indeks 141,1;

— nad predpisanimi minimalnimi stopnjami 131.490 tisoč din ali indeks 81,1.

Amortizacija je po predpisanih minimalnih stopnjah naraščala hitreje od pospešene, razen v gradbeništvu, komunali in trgovini. Ostale panoge so zmanjšale pospešeno amortizacijo indeksno od 92,4 v industriji, do 53,2 v obrti. Promet ni ustvaril pospešene amortizacije. Taka razmerja nam kažejo, da so organizacije v povprečju dajale pri delitvi dohodka večjo prednost osebni potrošnji.

Organizacije so razpolagale z osnovnimi sredstvi v vrednosti 5.897.314 tisoč din in so jih povečale za 17,6 %. S popravki vrednosti le s stopnjo 12,6, je narasla sedanja vrednost osnovnih sredstev na 2.839.333 tisoč din ali za 23,6 %. Iztrošenost osnovnih sredstev se je povečala iz 1975. leta od 54,2 % na 51,9 % v letu 1976, kar pomeni, da je funkcionalna sposobnost osnovnih sredstev v občini nizka.

Izgube

V letu 1976 je poslovalo z izgubo 8 organizacij združenega dela, ena pa je prikazala izgubo kot rezultat preteklih obdobij. Skupaj

je izgube za 15.025 tisoč din ali le tretjina izgub v letu 1975. Od tega je znašala izguba na substanci 854 tisoč din, prenešana izguba 918 tisoč din in izguba zaradi nedoseženega dohodka 13.253 tisoč dinarjev.

Vzroki, zaradi katerih so nastale izgube, so različni. Dobro polovico izgub, (8 milijonov), predstavlja izguba v TOZD Mestni potniški promet zaradi zadržanih cen. Pri drugih organizacijah pa vzroki leže v težavah pri prodaji proizvodov. Vse izgube v občini so že pokrite iz lastnih virov delovnih organizacij, razen v TOZD Mestni potniški promet, kjer se je izguba pokrila s pomočjo skladov skupnih rezerv ljubljanskih občin in mestne skupščine.

3. Zunanjetrgovinsko poslovanje

V letu 1976 se je vključevalo v zunanjetrgovinsko menjavo proizvodov in storitev 56 TOZD.

— Izvoženo je bilo za 1.278,5 milijonov din ali za 4,8 % več kot v letu 1975.

— Uvoženo je bilo za 997,3 milijonov din ali za 3 % več kot v preteklem letu.

Odstopanja od vrednostnih planskih predvidevanj so občutna. V izvozu je bilo realizirano 96,4 % planskih predvidevanj, v uvozu pa le 75,7 %.

Izvoz blaga in storitev

v tisoč din

Področje	Realizacija	Plan	Indeks	Realizacija	% izp.	Indeks
	1975	1976	3 : 2	1976	plana	4 : 1
	1	2	3	4	5	
Industrija	1.150.529	1.225.942	108,4	1.134.263	92,5	100,3
Gradbeništvo	—	500	—	298	59,6	—
Promet	68.644	74.534	108,5	119.046	159,7	173,4
Trgovina	3.096	5.500	177,6	382	6,9	12,3
Gostinstvo	15.268	16.350	107,0	23.282	142,3	152,4
Obrt	2.348	2.995	127,6	1.276	42,6	54,3
Gospodarstvo	1.219.885	1.325.821	108,6	1.278.547	96,4	104,8

Izvozna dejavnost organizacij združenega dela v letu 1976 je pokazala določene pomanjkljivosti. Izvoznike otežuje na zunanem, predvsem konvertibilnem trgu, še vedno razdrobljenost v nastopanju in slaba proženost mednarodnega trga. To se je med letom pokazalo predvsem v obdobju zasičenosti domačega trga. Izvozna dejavnost TOZD mora imeti dolgoročno usmerjenost v skupnem nastopu in prevzemanju rizikov na dogovorjenih dohodkovnih odnosih.

Regionalna struktura izvoza, izkazana v prerezhih med letom, je ostala nespremenjena. V socialistične države izvažamo 49,6 % proizvodov in storitev, v države v razvoju 6 % in 44,4 % v zahodne države.

Uvoz se je v letu 1976 oblikoval z administrativnimi ukrepi politike gospodarske stabilizacije in opozoril OZD v posameznih dejavnostih na nevarnost dolgoročne politike gospodarske odvisnosti od uvoza reprodukcijskega materiala in opreme. Kljub le 75,7 % izpolnitvi plana uvoza, so posamezne panoge industrije, industrija realizira 98,2 % celotnega uvoza, prekoračile planska predvidevanja: elektronska industrija indeks 125,1, grafična 125,5, živilska 102,9 in kemijska 96,6. (Glej tabelo zgoraj!)

Razmerje med izvozom in uvozom je pozitivno tudi po posameznih dejavnostih, razen obrti, ki uvaža 10-krat več kot izvažajo.

V letu 1976 se je nebitveno, vendar že zaznavno, pričela spreminjati regionalna struktura neskladnost med izvozom in uvozom, saj uvoz iz socialističnih držav dosega 9,1 % celotnega uvoza. Ostalih 90,9 % uvoza reprodukcijskega materiala in opreme pa je iz zahodnih držav.

II. NEGOSPODARSTVO

Na področju negospodarstva posluje v občini Šiška 39 organizacij združenega dela. Zaključne račune za leto 1976 nam je dostavilo iz:

— šolstva	16
— znanosti	2
— kulture — prosvete	3
— zdravstva	2
— socialnega varstva	11
— telesne vzgoje	1
skupaj	35

organizacij združenega dela.

S področja zdravstva nam niso dostavili: Klinični center — TOZD interna klinika II. in TOZD specialistična ambulanta Emona, Zdravstveni dom Ljubljana — TOZD Šiška (dostavila šele 11. 5. in ni vključena v pregled), ŽG železniški zdravstveni dom Ljubljana (dostavil poročilo za poslovno enoto Šiška), tako da zdravstva ni bilo moč analizirati in v pregledih predstavljata zdravstvo le dve TOZD lekarništa (lekarna Šiška in Šentvid).

S področja negospodarstva nobena OZD ne prikazuje poslovne izgube, razen zdravstveni dom Ljubljana — TOZD Šiška 262 tisoč din, vendar ni vključena v pregled. Izgubo navedena TOZD pokriva iz lastnega rezervnega sklada.

Nadalje moramo opozoriti, da so primerjave izdelane za negospodarstvo v celoti, vključujejo pa poleg TOZD družbenih dejavnosti tudi: s področja znanosti: Turboinstitut, LEK — TOZD razvoj; s telesne kulture: športni park Tivoli in druge, ter se tako ugotovitve ne smejo istovetiti z rezultati samo družbenih dejavnosti.

Celotni dohodek

Povečanje celotnega dohodka je negospodarstvo doseglo v letu 1976 za 48,1 %. Tako povečanje ni povsem realno glede na odstopnost bilanc TOZD iz zdravstva, ki bi glede na svojo strukturo udeležbo vplivale na znižanje rasti celotnega dohodka.

Uvoz surovin in reprodukcijskega materiala

v tisoč din

Področje	Realizacija 1975	Plan 1976	Indeks 2:1	Realizacija 1976	% izp. plana	Indeks 4:1
	1	2	3	4	5	
Industrija	969.278	1.315.317	135,0	997.315	75,8	102,9
Gradbeništvo	1.094	1.200	109,6	18	1,5	1,6
Promet	—	—	—	39	—	—
Trgovina	6.498	6.000	92,3	3.275	54,4	50,4
Gostinstvo	—	—	—	14	—	—
Obrt	9.129	19.090	209,2	15.054	78,8	164,9
Gospodarstvo	985.999	1.341.607	136,0	1.015.715	75,7	103,0

Celotni dohodek

v tisoč din

Področje	I.—XII. 1975		I.—XII. 1976		Indeks
	znesek	strukt.	znesek	strukt.	
Šolstvo	124.189	55,4	154.499	46,6	124,4
Znanost	14.068	6,5	68.086	20,5	—
Kulturno-prosvetna dejavnost	5.534	2,5	6.097	1,8	110,2
Zdravstvo	15.721	6,1	15.559	4,7	113,4
Socialno varstvo	45.220	19,3	54.664	16,5	126,5
Telesnovzgojna dejavnost	25.256	10,4	32.874	9,9	141,5
Celotno negospodarstvo	225.968	100,0	331.779	100,0	148,1

V delitvi celotnega dohodka zasledimo izredno povečanje porabljenih sredstev s 67,1 %, v čemer prednjači področje znanosti, telesne vzgoje (športni park Tivoli) in šol-

stvo. V porabljenih sredstvih najhitreje narašča amortizacija, indeks 245,4, kar vpliva na nižjo rast dohodka od celotnega dohodka.

Doseženi dohodek

v tisoč din

Področje	I.—XII. 1975		I.—XII. 1976		Indeks
	znesek	strukt.	znesek	strukt.	
Šolstvo	91.658	62,9	111.075	55,2	121,2
Znanost	8.593	5,9	32.322	16,1	—
Kulturno-prosvetna dejavnost	4.067	2,8	4.537	2,3	111,6
Zdravstvo	2.342	1,6	2.665	1,3	113,8
Socialno varstvo	29.313	20,1	37.238	18,5	127,0
Telesnovzgojna dejavnost	9.840	6,7	13.318	6,6	135,3
Celotno negospodarstvo	145.813	100,0	201.155	100,0	137,9

Izredno povečanje dohodka, v primerjavi z gospodarstvom in amortizacijo, je vplivalo

tudi na močan porast družbenega proizvoda, ki ima že vpliv na celotno občino za 1,7 točke.

Družbeni proizvod

v tisoč din

Področje	I.—XII. 1975		I.—XII. 1976		Indeks
	znesek	strukt.	znesek	strukt.	
Šolstvo	95.524	62,2	118.372	55,8	125,9
Znanost	9.285	6,0	39.435	17,9	—
Kulturno-prosvetna dejavnost	4.250	2,8	4.776	2,1	112,4
Zdravstvo	2.390	1,6	2.780	1,3	116,3
Socialno varstvo	31.350	20,4	39.574	18,0	126,2
Telesnovzgojna dejavnost	10.827	7,0	15.254	6,9	140,7
Celotno negospodarstvo	153.626	100,0	220.171	100,0	143,3

Amortizacija

Področje	I.—XII. 1975		I.—XII. 1976		Indeks
	znesek	strukt.	znesek	strukt.	
Šolstvo	3.866	49,5	7.297	38,4	188,7
Znanost	692	8,9	7.115	37,4	—
Kulturno-prosvetna dejavnost	183	2,3	239	1,2	130,6
Zdravstvo	48	0,6	115	0,6	239,6
Socialno varstvo	2.037	26,1	2.356	12,3	114,7
Kulturno-vzgojna dejavnost	987	12,6	1.916	10,1	194,1
Celotno negospodarstvo	7.815	100,0	19.016	100,0	243,4

Izredno neuskaljeno in intenzivno naraščanje porabljenih sredstev, predvsem pa materialnih stroškov nad rastjo celotnega dohodka, sočasna rast zaposlenih prek dogovorjenih okvirov, dokazuje na prvi pogled neracionalnost trošenja sredstev in ekstenzivnost zaposlovanja v nekaterih dejavnostih.

Povprečno število zaposlenih (stanje ob koncu meseca)

Področje	I.—XII. 1975		I.—XII. 1976		Indeks
	število	strukt.	število	strukt.	
Šolstvo	977	57,0	1.005	50,7	102,9
Znanost	71	4,1	244	12,3	—
Kulturno-prosvetna dejavnost	56	3,2	59	3,0	105,4
Zdravstvo	20	1,2	20	1,0	100,0
Socialno varstvo	454	26,5	491	24,8	108,1
Telesnovzgojna dejavnost	157	8,0	164	8,2	119,7
Celotno negospodarstvo	1.715	100,0	1.983	100,0	115,6

Pregled neto izplačanih osebnih dohodkov po posameznem delavcu, s tem, da smo v primerjavo vključili celotno negospodarstvo, tudi delavce TOZD, ki niso dostavili zaključnih računov zaradi pomembnosti in realnosti prikaza kaže, da so se dvigali neto osebni dohodki na delavca počasneje od rasti življenjskih stroškov, razen v zdravstvu in socialnem varstvu. Pregled je napravljen po poročilih RAD službe.

Povprečno izplačani mesečni neto osebni dohodki

	1975	1976	Indeks
Šolstvo	4.141	4.658	112,0
Znanost	4.546	5.099	112,2
Kulturno-prosvetna dejavnost	3.503	3.504	106,0
Zdravstvo	4.402	4.988	113,3
Socialno varstvo	3.151	3.567	113,2
Telesnovzgojna dejavnost	3.497	3.657	104,5
od tega			
Zavod Tivoli	3.352	3.385	100,9
Skupaj negospodarstvo	3.958	4.426	111,8

Delegati Skupščine občine Ljubljana-Siška do sedaj niso podrobneje razpravljali o poslovanju TOZD s področja negospodarstva v občini. Prikazi, kljub nekaterim neprimerljivostim kažejo, da se na to področje dejavnosti še niso povsem prebili elementi politike gospodarske stabilizacije in da bo potrebno skupaj z delegati SIS in njihovimi izvršilnimi organi ob konkretnem in konstruktivnem sodelovanju delavcev v teh TOZD pristopiti k temeljitim analizam poslovanja in izvesti učinkovite organizacijske in druge ukrepe. Materialna baza teh dejavnosti je zdrava, upravljajo jo z modernimi osnovnimi sredstvi in napravami, katerih odpisanost dosega 22,3%, na gradbenih objektih pa le 12,9% v povprečju. Najneugodnejša situacija, ki močno odstopa od povprečja, je v kulturno-prosvetni dejavnosti in delno v zdravstvu.

III. DRUŽBENE DEJAVNOSTI

Značilnosti razvoja družbenih dejavnosti v letu 1976 so se odrazile predvsem:

— v nadaljnjem poglobljanju in razvijanju socialističnih samoupravnih odnosov. Pri tem so delegatske skupščine in izvršni odbori ter delegati prek samoupravnih interesnih skupnosti uspešno razreševali številna pereča vprašanja, ki so se navezovala na izvajanje programov posameznih samoupravnih interesnih skupnosti;

— v letu 1976 — kot tretjem letu delovanja SIS, so se že pokazali nekateri posebno pereči problemi glede na obstoječe stanje in nadaljnji razvoj družbenih dejavnosti v ob-

Ob tem moramo pa upoštevati statusne spremembe na področju znanosti, nov TOZD Razvoj v delovni organizaciji LEK in priliv 170 delavcev iz gospodarstva v negospodarstvo. V prihodnjih pregledih bodo take neprimerljivosti zmanjšane.

čini, ki bi jih bilo potrebno že v letu 1977 obravnavati na skupnih zasedanjih s pristojnimi zbori delegatske občinske skupščine;

— obseg in način zagotavljanja finančnih sredstev za skupno porabo je bil v letu 1976 zajet v okviru družbenega dogovora o razporejanju dohodka v letu 1976 v Ljubljani, izhajajoč iz resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju SR Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1976;

— vse samoupravne interesne skupnosti so v okviru javne razprave sprejele osnutke in nato predloge samoupravnih sporazumov o osnovah planov samoupravnih interesnih skupnosti za obdobje 1976—1980, ki so bili posredovani v razpravo združenemu delu;

— glede na to, da so bila v okviru limitiranih prispevnih stopenj v skladu z družbenim dogovorom zagotovljena le sredstva za izvajanje osnovne dejavnosti za posamezno družbeno področje, ni bilo možno zagotoviti virov financiranja za razširjeno dejavnost. To izredno pomembno vprašanje je bilo uspešno rešeno na referendumu, na katerem so se občani Ljubljane izrekli za samoprivek II. S tem je bil zagotovljen temeljni vir za izgradnjo manjkajočih objektov družbenega standarda v Ljubljani in v občini Ljubljana-Siška za področje vzgoje in izobraževanja, otroškega varstva, socialnega skrbstva in zdravstva.

Območje občine je zajeto v enotni program gradenj objektov družbenega standarda s 15 objekti v vrednosti prek 329.000.000 dinarjev, ki jih v nobenem primeru v naslednjem srednjeročnem obdobju ne bi mogli pridobiti v okviru rednih prispevnih stopenj za financiranje SIS.

1. VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE

V letu 1976 so bile v okviru sprejetih smernic in letnega programa uspešno realizirane naslednje naloge in cilji:

— v osnovnošolskem pouku so bili napori usmerjeni k dvigu kvalitete pouka in k nadaljnjemu zmanjševanju osipa, ki je znašal v šolskem letu 1971/72 21,63%, v šolskem letu 1975/76 pa le še 6,59%. Dosežen je bil tudi zadovoljiv učni uspeh, saj je v šolskem letu 1975/76 napredovalo od 8.154 učencev 99,57% vseh učencev;

— zabeležen je bil tudi viden napredek v procesu podružbljanja šole, ki se odraža v vedno uspešnejšem sodelovanju s krajevnimi skupnostmi, družbenopolitičnimi organizacijami in s temeljnimi organizacijami združenega dela. Pri tem se je načelo odprtosti šole uresničevalo v konkretizaciji vzgojnih smotrov prek različnih interesnih in drugih dejavnosti, pionirske in mladinske organizacije in šolskih društev, v okviru poklicnega usmerjanja v obrambni vzgoji ter v ohranjanju in razvijanju tradicij NOB;

— v šolskem letu 1975/76 je bilo vključenih v celodnevni pouk 790 učencev (na osnovni šoli Stane Koscec Smartno in na osnovni šoli Tine Rožanc je bil realiziran prehod na celodnevni pouk od 1. do 8. razreda, na osnovni šoli Alojz Kebe pa za učence 1. in 2. razreda);

— doseženi učni in vzgojni rezultati v osnovnih šolah na območju občine, so rezultat požrtvovalnega dela pedagoškega kadra, ki ga šolam iz leta v leto bolj primanjkuje. V preteklem letu je bilo na osnovnih šolah pri izvajanju pouka neustrezno zasedenih 56 delovnih mest, manjkalo pa je 64 pedagoških delavcev.

Na področju investicijskih vlaganj: — se je v letu 1976 iz sredstev I. samoprivevka ter iz sredstev skupnosti za otroško varstvo in proračuna občine pričela programirana izgradnja osnovne šole v Kosezah z 18 učilnicami in drugimi pripadajočimi prostori;

— pri osnovni šoli Zvonka Runka se je v skladu s programom za leto 1976 pričela izgradnja prizidka, s katerim bo ta šola pridobila manjkajoče učne prostore.

Med nerešene probleme iz leta 1976, ki jih bo potrebno intenzivno reševati v letu 1977, je možno uvrstiti tudi:

— vprašanje kadrovskega deficita v osnovnih šolah, ki ga bo potrebno neodložljivo postopno reševati v naslednjih letih;

— vprašanje zagotavljanja finančnih sredstev za nadaljnjo ustrezno valorizacijo osebnih dohodkov zaposlenih delavcev v osnovnih šolah in VVZ, vprašanje zagotavljanja stanovanj delavcem zaposlenih v OS in VVZ, ki se neposredno navezuje oziroma pogojuje kadrovskega deficit;

— vprašanje zagotovitve manjkajočih sredstev za dokončno realizacijo programa gradenj OS in VVZ objektov iz I. samoprivevka, pri čemer gre na območju občine še za izgradnjo VVZ Koseze in VVZ Medvode ter vprašanje zagotovitve manjkajočih sredstev za investicijsko vzdrževanje obstoječih osnovnošolskih in vzgojnovarstvenih objektov.

2. OTROŠKO VARSTVO

Na področju izvajanja vzgoje in varstva predšolskih otrok so bile realizirane v letu 1976 sprejete smernice in naloge na naslednjih področjih:

— občinska skupnost otroškega varstva je glavni del sredstev združevala pri mestni skupnosti otroškega varstva za izgradnjo programiranih vzgojnovarstvenih objektov, ki se navezujejo na program iz samoprivevka I. Pri tem je bil odprt VVZ Rezke Dragarjeve s kapaciteto za 250 predšolskih otrok, v katerega je dejansko vključenih 288 otrok, pričela se je tudi gradnja prizidka pri VVZ Litostroj za 120 otrok.

V preteklem letu je bil odprt adaptirani stanovanjski objekt pri VVZ Najdihojca, s kapaciteto za 46 otrok, občinska skupnost za otroško varstvo pa je pridobila projektno dokumentacijo za preureditev starega šolskega objekta v Pirničah in gostišča v Smedniku. V Pirničah bo tako pridobljenih 60 mest, v Smedniku pa 40 mest. Občinska skupnost otroškega varstva je za ob adaptaciji že zagotovila potrebna sredstva s tem, da je VVZ Medvode prevzel investitorstvo za realizacijo obeh adaptacij, preureditvena dela pa se bodo pričela v letu 1977.

Planirana izdelava projektne dokumentacije za izgradnjo prizidka pri VVZ Andersen je bila zaradi pomanjkanja finančnih sredstev prenešana v leto 1977.

V letu 1976 je bila uspešno realizirana tudi organizacija in ustanovitev oddelka za prizadete otroke pri VVZ Najdihojca.

Skupnost otroškega varstva občine Ljubljana-Siška je v letu 1976:

— usmerjala napore tudi v uresničevanje organiziranja varstva predšolskih otrok v drugih družinah. Pri tem sta izvršni odbor in skupščina občinske skupnosti že obravnavala osnutek pravilnika o varstvu otrok v varstvenih družinah, ki je bil sprejet kot začasni pravilnik. Preko vzgojnovarstvenih organizacij je že izvedeno evidentiranje družin, s katerimi bodo VVZ na osnovi dokončne izbire sklenile ustrezne pogodbe, upoštevajoč enotna izhodišča glede organiziranja varstva otrok v varstvenih družinah;

— na področju programiranega izvajanja kadrovske politike je občinska skupnost združevala pri mestni skupnosti otroškega varstva v okviru finančnega načrta del sredstev za kritje stroškov v zvezi s strokovnim

izpopolnjevanjem varuhinj. V letu 1976 je bilo z območja občine vključenih v šolo za varuhinje 8 varuhinj.

Občinska skupnost otroškega varstva si je v preteklem letu med drugim tudi prizadevala, da bi se vsestransko uskladil srednjeročni razvoj otroškega varstva na območju občine. Pri tem je bil sprejet program gradnje novih VVZ objektov, katerih izgradnja se bo financirala iz sredstev samoprispevka II. in iz soudeležbe občinske skupnosti za otroško varstvo.

Na področju izvajanja osnovne dejavnosti vzgojnovarstvenih organizacij je bil v letu 1976 uspešno realiziran program dejavnosti za otroke, ki niso vključeni v družbeno organizirano varstvo. Pri tem se je vsestransko poglobilo sodelovanje vzgojnovarstvenih organizacij s krajevnimi skupnostmi in neposredno s prizadetimi starši, katerih otroci še niso vključeni v vrtnice.

Na iniciativo občinske skupnosti, so bili v letu 1976 uspešno realizirani ustreznimi pozitivni premiki glede obračunavanja stroškovnih cen v VVZ, ki se izvajajo po enotni metodologiji, veljavni za območje občine in Ljubljane.

3. ZDRAVSTVENO VARSTVO

Na področju izvajanja zdravstvenega varstva so bile v okviru občinske zdravstvene skupnosti realizirane naslednje programirane naloge za leto 1976:

— sprejet je bil srednjeročni program razvoja zdravstvenega varstva občanov. Pri tem je bil sprejet tudi program investicijskih vlaganj v zvezi s pridobivanjem manjkajočega prostora z osrednjo investicijo, ki je vključena v enotni program izgradnje objektov družbenega standarda in se navezuje na izgradnjo prizidka pri obstoječem objektu zdravstvene enote v Šiški. Za to gradnjo je bila pridobljena ustreznna projektna dokumentacija, razen projekta za zaklonišče, ki bo pridobljen v začetku leta 1977;

— v okviru kliničnih bolnišnic je bil pri bolnici dr. Petra Držaja ustanovljen dispanzer za borec NOV;

— v cilju, da bi čim hitreje in uspešneje približevali izvajanje zdravstvenega varstva zaposlenim delavcem v združenem delu, so bile na pobudo občinske zdravstvene skupnosti izdelane programske osnove za organiziranje obratne ambulante v okviru delovnih organizacij v Medvodah in v Litostroju;

— na iniciativo občinske zdravstvene skupnosti se je pri osnovni šoli Staneta Kosca v Šmartnem pričela adaptacija obstoječega šolskega prostora, ki bo po preureditvi v letu 1977 namenjen šolski zobni ambulanti za predšolske in osnovnošolske otroke za območje krajevne skupnosti Šmartno-Tacen.

4. RAZISKOVALNA DEJAVNOST

Na področju raziskovalne dejavnosti so bile v okviru občinske raziskovalne skupnosti realizirane naslednje prioritete naloge:

— organizirani so bili razgovori med delegati in raziskovalci ter razvijalci v Litostroju, kjer so imeli delegati na kraju samem možnost obravnavati vprašanje izrednega pomena razvijanja inovacijske dejavnosti v organizacijah združenega dela. Pri tem je bil na sestanku dan poudarek vlogi inovacijske dejavnosti v delovnih organizacijah, ki se v končnih rezultatih neposredno odraža v samih gospodarskih uspehih, v kolikor ima ta dejavnost pogoje za uspešen razvoj;

— v občinskem glasilu SZDL in glasilu delovne organizacije Litostroj so bili v okviru in na pobudo občinske raziskovalne skupnosti objavljeni tehnični vsebinski članki s področja delovanja in pomena občinske raziskovalne skupnosti ter članki, ki so imeli namen motivirati delegate v okviru posamezne tematike in vsebine člankov;

— opravljeni so bili razgovori funkcionarjev občinske raziskovalne skupnosti s tehničnim kadrom, raziskovalci in razvijalci glede poslovanja in njihovega odnosa do ino-

vacijske dejavnosti. Razgovori so bili izvedeni v delovnih organizacijah: Color, Tekstilna, Donit, Aero v Medvodah ter v Ljubljani: Institutu za turbinske stroje, v delovnih organizacijah Lek, Dekorativna, Litostroj, Skip, Avtomontaža in SGP Megrad;

— izvedeni sta bili tudi anketi o množični inovacijski dejavnosti, na katero se je odzvalo le 20% anketirancev in zaradi tega anketa ni bila uspešno izvedena ter anketa o inovacijski dejavnosti v organizacijah združenega dela, na katero se je odzvalo 58% anketirancev in jo je možno opredeliti kot uspešno izvedeno anketo.

5. KULTURA

Občinska kulturna skupnost je v preteklem letu uresničevala program razvoja kulturnih dejavnosti v skladu s sprejetimi cilji srednjeročnega načrta razvoja kulture v občini. Pri tem je občinska kulturna skupnost posvetila posebno pozornost:

— razvoju amaterske kulturne dejavnosti v občini;

— izvajanju kulturnih akcij v krajevni skupnosti, TOZD in v šolah, v cilju, da bi ta akcija zajela čim širši krog občanov.

Nosilec kulturne akcije je bila Zveza kulturno-prosvetnih organizacij Ljubljana-Šiška.

V okviru danih možnosti je občinska kulturna skupnost zagotavljala potrebna finančna sredstva za izvajanje programa kulturnih društev in skupin, kakor tudi za dejavnost ZKPO ter za dejavnost knjižnične mreže in rasti knjižnega sklada v občini.

Med pomembne naloge, ki jih je prek ZKPO Šiška uresničevala občinska kulturna skupnost v preteklem letu sodi tudi razvijanje kulturnih dejavnosti v novih soseskah in krajevnih skupnostih.

Spričo skopo odmerjenih finančnih sredstev, ki so bila namenjena izvedbi kulturnega programa oziroma izvajanju kulturnih dejavnosti, ni bilo možno zagotoviti sredstev za investicijsko vzdrževanje obstoječih kulturnih domov in za preureditve le-teh, niti ni bilo možno zagotoviti sredstev za izgradnjo novih kulturnih domov, ki bi jih potrebovali predvsem v novih stanovanjskih soseskah.

6. TELESNA KULTURA

Na področju telesnokulturne dejavnosti so bile v občini Ljubljana-Šiška v letu 1976 realizirane naslednje programske naloge:

Množičnost:

— v okviru vzgojnovarstvenih zavodov je bilo izvedeno zimovanje otrok, šola plavanja, drsanja in kros;

— v okviru šolskih športnih društev prve stopnje so bile izvedene šole v naravi — smučanje, plavanje, množične akcije učenja smučanja ter občinska prvenstva v veleslalomu, smučarskih skokih, gimnastiki, nogometu, rokometu, atletiki in igri med dvema ognjema;

— šolska športna društva II. stopnje so izvajala program na ravni mesta ter se udeleževala tekmovanj v raznih športnih panogah;

— v okviru športnih aktivov v TOZD in KS, športnih klubov in društev Partizan je bilo organizirano občinsko prvenstvo v veleslalomu, teku na smučeh, malem nogometu, košarki, odbojki, rokometu, balinanju, streljanju, kegljanju in namiznem tenisu;

— v krajevnih skupnostih so bile izvedene številne množične trim akcije in tekmovanja v krosu, hoji, teku, plavanju, koleksarjenju, teku na smučeh in v streljanju;

— v okviru občine in krajevnih skupnosti so bila izvedena številna športna tekmovanja vključno s spominskimi proslavami (občinski praznik, krajevni praznik);

— številne ekipe in posamezniki so bili udeleženi v rednih tekmovanjih posameznih strokovnih zvez v nogometu, košarki, gimnastiki, atletiki, kegljanju, streljanju, rokometu, balinanju, namiznem tenisu, kajakanu športu, drsanju, alpskem smučanju, smučarskih tekih, skokih, tenisu in v drugih športno rekreativnih dejavnostih.

Na področju vrhunškega športa združuje občinska telesnokulturna skupnost namenska sredstva. Na tem področju so bile vključene v vrhunski šport naslednje organizacije z območja občine:

— hokejski klub Olimpija, smučarski skakalci SD Ilirija, ženska in moška gimnastika Partizana Sp. Šiška, Kajak-kanu klub Rašica ter košarkarski klub Ilirija.

Na področju izobraževanja strokovnih kadrov je bilo v okviru občinske telesnokulturne skupnosti organiziranih več izobraževalnih tečajev, seminarjev in oblik rednega študija, ki se ga je udeležilo 117 občanov. Vsi udeleženci izobraževalnih tečajev so si pridobili kvalifikacije vaditeljev in inštruktorjev ter trenerjev za 11 panog telesnokulturnih dejavnosti.

Preostala programska realizacija se navezuje na vlaganje sredstev v redno investicijsko vzdrževanje objektov, ki so v upravljanju društev in klubov, na sofinanciranje izgradnje otroških igrišč in na pionirske športne šole.

Občinska skupnost združuje del sredstev na ravni mesta in republike za izvajanje skupnega rednega in solidarnostnega programa, ki je bil tudi v letu 1976 opredeljen kot program skupnega pomena.

Osrednji problem, ki je bil prisoten v preteklem letu na področju izvajanja telesnokulturnih dejavnosti se navezuje na manjkajoča sredstva, ki bi jih potrebovali za investicijske naložbe v izgradnjo novih telesnokulturnih objektov in za manjkajoči strokovni kader.

7. SOCIALNO SKRBSTVO

Izvajanje programa na področju socialnega skrbstva se je v letu 1976 odvijalo v okviru danih materialnih pogojev. Različna stopnja razvitosti in standarda socialnega skrbstva ter necnotna politika izvajanja socialnega skrbstva v Ljubljani in proračunski način financiranja te dejavnosti v letu 1976, so se neposredno odrazili tudi pri načinu izvajanja programa socialnega skrbstva v letu 1976.

Upoštevalo je okvir dovoljene porabe v letu 1976 ter obveznosti iz leta 1975 so občinska skupnost socialnega skrbstva preostala za izvajanje dejavnosti le minimalna sredstva. Zaradi tega ni bilo možno financirati:

— letovanj za socialno ogrožene otroke;

— odpadlo je sofinanciranje dejavnosti humanitarnih organizacij in društev;

— zmanjšan je bil obseg izvajanja zimske pomoči ter enkratnih pomoči;

— odpadlo je financiranje letovanj za odrasle socialno prizadete občane;

— sredstva za kritje stroškov v zvezi z regresi za malice in kosila za prizadete v zvezi z oskrbninami za prizadete predšolske otroke so bila zagotovljena v okviru občinske skupnosti za socialno skrbstvo le do 1. 9. 1976;

— zaradi manjkajočih sredstev ni bilo možno ustrezno valorizirati družbeno-denarnih pomoči socialno prizadetim občanom, ker je bilo potrebno prvenstveno zagotavljati finančna sredstva za poravnava stroškov oskrbnin v socialnih zavodih, v katere je vključenih z območja občine preko 200 občanov.

Zaradi manjkajočih sredstev je občinska skupnost v letu 1976 izvajala le minimalni obseg socialnega skrbstva, ne glede na to, da število prebivalstva na območju občine iz leta v leto narašča in da se pri tem povečuje tudi število prizadetih občanov, ki jim bo potrebno zagotavljati primerno družbeno pomoč in socialno varnost v okviru večjega angažiranja družbenih sredstev.

8. KRAJEVNE SKUPNOSTI

Leto 1976 je bilo prvo leto izvedbe srednjeročnega plana in prvo leto realizacije samoupravnega sporazuma o načinu združevanja in uporabe sredstev za financiranje plana in programov razvoja KS v občini, ki je v načelu tudi sprejet za petletno obdobje. Glede na to, da je bila na novembrski seji skupščine občine že obravnavana informa-

cija o vlogi, delu ter financiranju KS, naj v tem poročilu ponovimo, da je bilo s samoupravnim sporazumom v letu 1976 zbranih le 5,5 milijona din ali 50–55 % glede na število in strukturo prebivalstva predvidenih sredstev. Od tega je bilo KS v dveh obrokih na osnovi na skupščini sprejetega plana nakazanih 4,5 milijona din, medtem ko je ca. 1 milijon din ostalo na posebnem zbirnem računu. Poudariti je potrebno, da se sredstva za leto 1976 zbirajo šele po sprejetih zaključnih računih v DO in se bodo upoštevala pri financiranju programov razvoja v letu 1977 s tem, da bodo tudi ti prvenstveno upoštevali nerealizirane naloge v letu 1976.

Na področju uresničevanja ustavne koncepcije nadaljnjega razvoja KS, spremljanja in nudenja pomoči pri formiranju le-teh je bila v 1976. letu v okviru OK SZDL formirana posebna komisija, ki je obiskala vse krajevne skupnosti in nato izdelala poročilo o delovanju KS in izvajanju delegatskega sistema. Pri tem je bilo ugotovljeno, kar velja tudi danes, da se je družbenopolitično in samoupravno delovanje v KS zelo povečalo, kar je možno opaziti na vseh področjih dela in življenja v KS. Tako je v vseh organih krajevne samouprave vključenih veliko več delovnih ljudi in občanov, med njimi tudi veliko več žena in mladine. V lanskem letu pa so bili tudi v večini primerov izvoljeni oziroma aktivirani hišni sveti, katerim pa bo potrebno zaradi njihove vloge tudi v bodoče nuditi vsestransko pomoč.

V KS Litostroj in Koseze so bile izvedene tudi nadomestne volitve delegacij.

V preteklem letu so bili, kot pri ostalih akterjih, ki so sodelovali in se vključevali v srednjeročni plan občine, tudi v KS sprejeti srednjeročni plani, s katerimi zaradi pomanjkanja tovrstnega volonterskega kadra ni bilo malo dela.

Na področju adaptacij oziroma izgradnje novih prostorov za delovanje KS je bil v Mednem adaptiran oziroma dozidan gasilski dom in s tem pridobljenih okoli 300 m² uporabne površine za delo gasilskega društva, KS ter ostalih družbenopolitičnih organizacij tako, da ima sedaj tudi KS Stanežiče Medno za svoje delovanje primerne prostore.

V okviru reševanja vprašanja delitve dohodkov in osebnih dohodkov so zaposleni v KS v lanskem letu pristopili k enotnemu tovrstnemu samoupravnemu sporazumu v SRS tako, da bomo imeli tudi na tem področju za vse zaposlene enake kriterije in s tem boljšo urejenost in zadovoljstvo.

9. KOMUNALNA DEJAVNOST

V letu 1976 je bilo po programu komunalne dejavnosti realizirano:

— Pri Drenikovem podvozu je zgrajena I. in II. etapa; III. pa je v izgradnji. Rok te je predvidoma 26. junij 1977, s tem bo izvedena kompletna povezava Šiška—Bežigrad po tej trasi.

Pripravljalna dela v III. fazi so v teku s tem, da so na tej trasi porušeni skoraj vsi za rušenje predvideni objekti — razen Unitasa, Mizarstva in še dveh individualnih hiš. Zaradi gradnje tretjega dela Drenikove ceste poteka promet po obvozu, in sicer: Celovška—Aleševčeva—Crnetova—Verovškova—Drenikova in nato proti Titovi cesti.

— Priprave na gradnjo I. etape Celovške ceste na odseku skozi Šentvid (gostilna Žibert—Kosmačeva ul.) potekajo po predvidevanjih, saj so načrti v glavnem pripravljene. Večina objektov na novi trasi je porušeni; opravljajo se pripravljala dela za predvidene priključke na novo cesto.

— Investicije po programih KS so bile realizirane: Hotimirova med Smrekarjevo in Aljažovo. Del med Smrekarjevo in Zofke Kvedrove pa bo zgrajen v letu 1977 zaradi zahtevka spremembe trase.

Medvedova ulica — del, ki obsega razširitev in povečanja radijev. Ni pa opravljena asfaltna prevleka, ker Plinarna predvideva po tej cesti položitev plinovoda do pivovarne Union. Po izvršitvi teh del pa se bo asfaltiralo vozišče.

Vodnikova cesta od Kamnogoriške do gostilne Gustel — na tem odseku je že položena kanalizacija in urejeni priključki. Rekon-

strukcija same ceste bo možna, ko bo opravljen odkup dveh individualnih stavb, ki ovirata predvideno razširitev.

Zgrajene so bile — del Hafnerjeve ulice, cesta Gameljne—Rašica.

Naročena je bila projektna dokumentacija za cesto Preska—Studenčice; načrti so pripravljene, gradnja se predvideva v letu 1977.

Sanacija škarp in plazu na cesti Sora—Topol (Knapovže); načrti so pripravljene in sredstva izločena. Z delom se bo pričelo v letu 1977.

Naročena je bila še dokumentacija za Drobošnjakovo ulico, Ul. 24. avgusta, Hodoškovo, cesto Utik—Polje, sanacijo ceste Medvode—Svetje, ureditev pločnikov za Aleševčovo, Knezovo in v Šentvidu; avtobusno postajališče v Stanežičah (že lokacijski postopek).

Za tacenski podvoz je pridobljena kompletna dokumentacija — vključno gradbeno dovoljenje. I. fazo se bo začelo graditi v letu 1977.

Lokacijsko dovoljenje je izdano za tacenski most, ki je v pristojnosti RSC; z deli pa se bo pričelo v letu 1977.

Izdelana je tudi dokumentacija za ureditev križišča na cesti Pirniče—Smlednik v Vikračah.

Zaradi novega prometnega režima v Ljubljani je možno ugotoviti, da se mestni potniški promet odvíja hitreje kot prej. Vendar še vedno koristniki teh prevoznih sredstev niso v celoti zadovoljni s storitvami.

V sodelovanju s KS se je pristopilo k urejanju cestne signalizacije — vertikalne in horizontalne ter s ciljem izboljšati prometne razmere, predvsem na izvenmestnem območju, ki spada v občinsko pristojnost.

Komunalna interesna skupnost v letu 1976 še ni bila ustanovljena. S tem pa je povezana tudi reorganizacija in delo ustreznih komunalnih organizacij.

Zgrajen je bil vročevod Litostroj—Stegne, del vročevodnega primarnega omrežja (KEL).

Zgrajena je bila druga faza toplarne in postavljeni plinohrami.

10. UREJANJE PROSTORA

Začrtane naloge na področju urejanja prostora v letu 1976 nismo v celoti uspešno izvršili. Vzroki predvsem leže v odlašanju k pristopu novelacije generalnega urbanističnega plana, za katerega je pristojna skupščina mesta in v neopredeljeni nalog s področij:

— politike naročanja urbanističnih dokumentov;

— lokacijske politike in

— zemljiške politike.

Veliko oviro predstavlja tudi odsotnost nove zakonodaje, usklajene z ustavo in drugimi zakoni, kot na primer zakon o urejanju stavbnih zemljišč, katerega sprejem se je odložil v sredino leta 1977.

Od konkretnih nalog v letu 1976 so bile realizirane ali so v uresničevanju naslednje naloge:

— Preverjena je urbanistična zasnova Tacna, Šmartna in Gameljn. V pripravi je razgrnitev tega dokumenta. Po sprejetju programa se bodo delegati skupščine odločali o področjih, za katera se bodo delegati skupščine odločali o področjih za katera se bodo izdelali zazidalni načrti.

— Za območje SS-12 Podutik so se v delih »C« otokov pričela izdajati lokacijska dovoljenja. Za ostale dele »C« otokov, kjer je prepoved gradnje, so v izdelavi zazidalni načrti, ki bodo dani v javno razgrnitev. V srednjem delu območja Dolnic in Glinc je potrebno še izvršiti urbanistično preverjanje in nato rezultat preveritve kot predlog spremembe generalnega urbanističnega programa posredovati SML.

— Izdelana je urbanistična programska zasnova Stahežič, v katero je vključeno tudi območje Guncelj in del KS Vižmarje-Brod, Vižmarje zahod.

— V izdelavi je urbanistična dokumentacija za območja Vodice, Bukovce in Smlednika.

— V končni fazi je kmetijsko-prostorski plan urbanističnega programa občine.

— Ustanovljen je in deluje skrbniški odbor za Polhograjske dolomite.

Dosedanji razvoj v prostoru občine je že izvedenimi, še bolj pa z načrtovanimi akcijami, močno prekoračil začrtane okvire generalnega plana Ljubljane. Izjemen interes, zlasti za stanovanjsko gradnjo, je v preteklem obdobju porušil ravnovesje med osnovnima strukturama v prostoru, to je med stanovanji in delovnimi mesti.

Porušene strukture so povzročile, da danes, ko skušajo KS, OZD in drugi nosilci planiranja začeti z realizacijo družbenega plana razvoja, občina nima ustreznega urbanističnega dokumenta, na katerega bi se oprli.

11. STANOVANJSKA DEJAVNOST

Samoupravna stanovanjska skupnost občine se je uveljavila kot nosilec organiziranega družbenega vpliva v stanovanjskem gospodarstvu. Z neposrednim vplivom na programiranje in načrtovanje razvoja stanovanjske dejavnosti v občini, organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih zagotavlja odpravljanje načrtnosti in neusklajenosti značilne za pretekla obdobja. To se izraža predvsem v odpravi gradnje za trg in neznanega kupca in prehajanje na načrtovano gradnjo za znanega kupca, ki se prek samoupravne stanovanjske skupnosti aktivno vključuje s svojim interesom in sredstvi v ta proces.

Stanovanjski primanjkljaj ni več tako oster socialno-politični problem v občini, vendar je pospešeno odpravljanje stanovanjskega primanjkljaja zahtevalo gradnjo »spalnih sosesk«, kar sedaj povzroča velike težave v novozgrajenih soseskah zaradi pomanjkanja spremljajočih objektov družbenega standarda, trgovine in obrti.

Reševanje takega stanja pa zahteva v okviru samoupravnega družbenega planiranja srečujoče se sodelovanje vseh samoupravnih interesnih skupnosti in drugih dejavnikov tako pri načrtovanju kot pri združevanju sredstev. Posledica preteklega obdobja je tudi neusklajenost stanovanjskih in zaposlitvenih zmogljivosti v občini.

Skladno z določili ustave in zakona o združenem delu bo v nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva treba omogočiti hitreje in dosledno podružbljanje te dejavnosti, saj moremo ugotoviti, da stanovanjska samouprava še ni dovolj razvita in uveljavljena niti v organizacijah združenega dela, niti v krajevnih skupnostih in zato oblikovanje stanovanjske politike, vpliv na urbanistično načrtovanje in projektiranje, zemljiško politiko in vpliv na cene in racionalnejšo stanovanjsko gradnjo, niso še sestavni del samoupravne aktivnosti delavcev v združenem delu in občanov v krajevnih skupnostih. V letu 1976 je načrtovani obseg stanovanjske gradnje sicer dosežen, vendar je pod povprečjem preteklih obdobj. Zgrajena je bila 501 stanovanjska enota, od tega 40 enodružinskih hiš v organizirani stanovanjski gradnji. Nadaljevala se je izgradnja stanovanjskih sosesk SS 7/1, SS 9 Koseze, MES 7 Medvode, ni pa se pričela gradnja v SS 8/2, ker ni bila izgotovljena dokumentacija niti zagotovljena sredstva.

Vzdrževanje obstoječega stanovanjskega fonda ni bilo mogoče v celoti izvajati, kljub intenzivnemu prizadevanju iz razloga, ker stanarine še ne pokrivajo vseh stroškov in se uveljavljanje stroškovnih stanarin predvideva etapno uresničiti do konca srednjeročnega obdobja.

IV. LJUDSKA OBRAMBA

S programom družbeno-ekonomskega razvoja v občini za leto 1976 so bile načrtovane vse prioritete naloge s področja obrambnih priprav.

Analiza stanja prikazuje globalni pregled prioritarnih dejavnosti v letu 1976, skladno z doseženo stopnjo obrambnih priprav, kjer ugotovljamo, da so se posamezni subjekti pri uresničevanju nalog na tem področju različno obnašali. Nekateri so obveznosti in naloge dosledno izvajali in realizi-

rali, drugi pa na tem področju niso dosegli ustreznih in pričakovanih rezultatov, kar kaže, da interesi in potrebe ljudske obrambe še vedno niso našli pravega mesta v okviru redne dejavnosti posameznih družbenih subjektov.

V zvezi z organiziranostjo in dejavnostjo družbenopolitičnih in družbenih organizacij, SIS, KS, OZD ter upravnih organov občine v procesu podružbljanja ljudske obrambe ter kadrovske in materialne pogojev lahko ugotovimo naslednje:

1. Da se večina samoupravnih interesnih skupnosti še vedno ni organizirano in v skladu s svojo funkcijo vključila v uresničevanje nalog s področja obrambnih priprav. Tako še vedno ostaja ta samoupravna družbena struktura slabo vključena v organizirano prizadevanje družbe za izgradnjo učinkovitega in enotnega obrambnega sistema. Izjema je le samoupravna stanovanjska skupnost, ki je pristopila k organizaciji hišne civilne zaščite v stanovanjskih objektih, s katerimi upravlja. Pri izvajanju te naloge so aktivno vključeni štabi za civilno zaščito krajevnih skupnosti in hišni sveti.

Večina krajevnih skupnosti je dosegla razmeroma dobre rezultate na področju podružbljanja ljudske obrambe. Žal pa so v to dejavnost vključeni predvsem odbori za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito in nekatere družbenopolitične organizacije, medtem ko so drugi samoupravni organi in delovna telesa krajevnih skupnosti ter nekatere družbenopolitične organizacije v uresničevanju koncepta splošnega ljudskega odpora v krajevnih skupnostih premalo prisotne. Prav tako krajevne skupnosti premalo izkoriščajo razpoložljiva sredstva in oblike (npr. sredstva informiranja), prek katerih je mogoče učinkovito seznanjati delovne ljudi in občane z načeli in smotri splošne ljudske obrambe.

Doseženi pa so dokaj ugodni rezultati pri podružbljanju ljudske obrambe v TOZD in drugih OZD, čeprav velja tudi za večji del teh organizacij ugotovitev, da je dejavnost s področja ljudske obrambe omejena na odboje za ljudski odpor in družbeno samozaščito, štabe za civilno zaščito in vodstva, ter da v obrambnih pripravah kljub formalnim pogojem še vedno niso našli ustreznega mesta in vloge samoupravni organi in družbenopolitične organizacije.

Takšna ugotovitev velja tudi za občinske upravne organe, ki bodo morali v skladu z resornim načelom učinkoviteje posegati v problematiko obrambnih priprav iz svoje pristojnosti predvsem z vidika podružbljanja.

2. Na področju zagotavljanja zaloga surovin, reprodukcijskega materiala, goriv in drugih pogojev za delovanje gospodarstva v vojni ter zagotavljanja blagovnih rezerv namenjenih preskrbi oboroženih sil, prebivalstva in ostalih potrošnikov v letu 1976 niso bili doseženi bistvenejši premiki.

Dejavnost kmetijske skupnosti s svojo programsko zasnovno zagotavlja pravilno usmerjenost kmetijske politike, ki je usklajena z interesi splošne ljudske obrambe. S konkretnimi ukrepi o zaščiti kmetij ter zelenega pasu, se preprečuje nesmotrna in prekomerna urbanizacija, ki je bila značilna za pretekla leta. Njihova vloga se bo ob tesni povezanosti s strokovno službo-upravnega organa brez dvoma pozitivno odražala tudi na področju splošne ljudske obrambe, zlasti kar zadeva načrtno usmerjanje na področju poljedelske in živinorejske proizvodnje. Dosedno uresničevanje zastavljenih programskih nalog daje garancijo za nadaljnjo krepitev partizanske baze.

Prav tako se je pristopilo k analizi obrtne dejavnosti z namenom ugotoviti dejansko stanje obrtnišva ter njegovega nadaljnega razvoja, z upoštevanjem razvoja uslužnostnih dejavnosti, ki imajo poseben pomen za krepitev splošne ljudske obrambe.

3. V skladu z razvojnim načrtom teritorialne obrambe so bile načrtovane naloge v letu 1976 realizirane. V preteklem letu je bil poudarek predvsem na ustanavljanju enot in štabov teritorialne obrambe v krajevnih skupnostih in enot v OZD ter preoblikovanju enot teritorialne obrambe za specialne namene in sicer v kadrovske, organizacijske in materialnem pogledu.

Nabavila se je oprema po programu za leto 1976. S takim pristopom k oblikovanju, usposabljanju in materializaciji enot teritorialne obrambe ter skladno z realnimi možnostmi, je dosežena načrtovana raven teritorialne obrambe ter njena mobilizacijska in vojna pripravljenost.

Uspešno je bila izvedena akcija za pridobivanje mladincev prostovoljcev za enote teritorialne obrambe. V letu 1976 na Dan mladosti je bilo sprejetih 142 tako, da je skupno število vključenih mladincev že 310.

4. Na področju organiziranja in pripravljanja civilne zaščite so občina, krajevne skupnosti in temeljne ter druge organizacije združenega dela dosegle pomembne rezultate. Na podlagi doktrinarnih načel civilne zaščite v SFRJ, navodil za vodenje civilne zaščite v SFRJ ter navodil sveta za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito SML o organiziranju, pripravljanju in delovanju civilne zaščite v vojni ter izvedenih seminarjev za načelnike štabov civilne zaščite v krajevnih skupnostih in OZD so uspešno opravljene naloge pri reorganizaciji in dograjevanju civilne zaščite.

V sistemu obrambne vzgoje na vseh ravneh je bil dosežen vidnejši uspeh. Usposabljanje in pouk za obrambo in zaščito se izvaja v okviru rednega šolanja na vseh ravneh od 5. razreda osnovne šole dalje, v okviru centrov za pouk obrambe in zaščite, posebej organiziranega pouka za prebivalce, v enotah JLA, v teritorialnih enotah in enotah civilne zaščite.

V sistem obrambne vzgoje so se poleg ustaljenih oblik usposabljanja obveznikov civilne zaščite in prebivalstva vključili tudi drugi odgovorni dejavniki, ki so v programih rednega družbenopolitičnega usposabljanja vnesli tematiko s področja ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Poseben poudarek je bil na obrambni vzgoji prebivalstva. Skozi vse leto so se izvajala predavanja o samozaščiti. Razdeljena so bila navodila za ravnanje prebivalcev v primeru množičnih nesreč in obširnejša brošura z navodili in postopki ob nesrečah in v vojni z namenom zagotovitve najosnovnejše usposobljenosti vseh občanov.

V. DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

K organiziranemu in poglobljenemu uresničevanju družbene samozaščite kot najširšem varnostnem sistemu smo v naši občini pristopili v vseh temeljnih samoupravnih skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah in v ostalih sredinah konec leta 1975 na podlagi »Družbenega dogovora o družbeni samozaščiti v občini Ljubljana-Siška«.

Družbeni dogovor o družbeni samozaščiti v naši občini, ki je začel veljati novembra 1975 in se začel uveljavljati v preteklem letu je podpisalo 190 podpisnikov, od tega 150 s področja gospodarstva, 38 delovnih organizacij s področja družbenih služb, vse krajevne skupnosti, vse do tedaj ustanovljene samoupravne skupnosti, občinska vodstva družbenopolitičnih organizacij in skupščina občine.

Za izvajanje dogovora o družbeni samozaščiti je pri skupščini občine skrbel koordinacijski odbor za družbeno samozaščito na osnovi sprejetega odloka o ustanovitvi, sestavi in nalogah tega odbora. V temeljnih samoupravnih skupnostih pa so bili v ta namen ustanovljeni odbori za družbeno samozaščito. V organizacijah združenega dela z več TOZD in v večjih krajevnih skupnostih z večjim številom delovnih organizacij pa so za izvajanje družbene samozaščite skrbeli tudi še koordinacijski odbori za družbeno samozaščito kot usmerjevalni oziroma usklajevalni organi na tem področju.

Do izida zakona o družbeni samozaščiti, varnosti in notranjih zadevah v septembru preteklega leta, je po sprejetih podatkih izvedlo organiziranost družbene samozaščite na osnovi družbenega dogovora okrog 75 % od vseh podpisnikov tega dogovora. Ostali, ki organiziranost družbene samozaščite še niso izvedli, bodo to opravili v letošnjem letu na podlagi zakona o družbeni samozaščiti,

varnosti in notranjih zadevah. Prav tako pa bo že izvedena organiziranost družbene samozaščite usklajena z omenjenim zakonom.

V do sedaj ustanovljenih odborih za družbeno samozaščito pri temeljnih samoupravnih skupnostih je vključenih okrog 800 delovnih ljudi in občanov ali povprečno 7 oseb v enem odboru.

Razmeroma skromne rezultate organiziranosti in uresničevanja družbene samozaščite smo dosegli v samoupravnih interesnih skupnostih, čemur bo potrebno posvetiti posebno pozornost v letošnjem letu v nadaljnjem dograjevanju celotnega sistema družbene samozaščite.

Poleg odborov za družbeno samozaščito v temeljnih samoupravnih skupnostih, so bili v preteklem letu ustanovljeni odbori ali komisije za družbeno samozaščito pri družbenopolitičnih organizacijah, pri občinski in krajevnih konferencah SZDL pa koordinacijski odbori za družbeno samozaščito. Ti odbori oziroma komisije delujejo predvsem z idejnopolitičnega gledišča uveljavljanja družbene samozaščite in izobraževanja delovnih ljudi in občanov za to področje in razvoja varnostne kulture.

Vse večje temeljne samoupravne skupnosti imajo samostojen organ za družbeno samozaščito, le v številčno manjših delovnih organizacijah imajo to področje združeno s področjem ljudske obrambe.

Skoraj vse tiste temeljne samoupravne skupnosti, ki so že izvedle organiziranost družbene samozaščite so to področje tudi pravno uredile v splošnih aktih delovnih organizacij oziroma v statutih krajevnih skupnosti.

Kot del programa iz leta 1976 o vzgoji prebivalstva iz področja družbene samozaščite in s tem tudi razvoja varnostne kulture, je bila izdelana »Varnostna situacija občine Ljubljana-Siška«, na osnovi širše varnostne situacije, dopolnjene s konkretnimi zadevami in razmerami s področja kriminalitete ter javnega reda in miru. Ta občinska varnostna situacija je bila izdelana v prek 300 primerkih in dostavljena vsem odborom za družbeno samozaščito, vodstvom družbenopolitičnih organizacij in ostalim, s katero so se delovni ljudje in občani seznanili na svojih delovnih zborih, s tem pa tudi z oblikami, metodami in vsebino sovražnega ter antisocialističnega delovanja.

Za vsako krajevno skupnost pa je bil izdelan tudi pregled kaznivih dejanj, kršitev javnega reda in miru, kršitev cestnoprometnih predpisov in prometnih nesreč na njihovem območju.

Čeprav programa enotnega organiziranega izobraževanja na področju družbene samozaščite in razvijanja varnostne kulture nismo v celoti realizirali, so vendar tudi tu doseženi določeni rezultati. Sami odbori za družbeno samozaščito tu v preteklem letu niso dosti dosegli, vendar so bili številni primeri, da so imeli v številnih temeljnih samoupravnih skupnostih različne oblike takega izobraževanja. Precejšnjo skrb so temu vprašanju posvetile družbenopolitične organizacije.

Za idejnopolitično in strokovno usposabljanje članov odborov za družbeno samozaščito in za člane komisij za družbeno samozaščito pri občinskih vodstvih družbenopolitičnih organizacij je bil v preteklem letu organiziran 6-urni seminar v 7 skupinah. Tega seminarja se je udeležilo 450 članov odborov in komisij ali približno 48 % vabljenih.

Kot del programske zasnove o zagotavljanju izvrševanja nalog in ukrepov za zavarovanje pogojev dela in življenja ter za aktivno uresničevanje zadev s področja družbene samozaščite v temeljnih samoupravnih skupnostih, se je v preteklem letu organizirano pristopilo k izdelavi »Varnostne ocene« oziroma ocene varnostnih razmer v teh skupnostih. Na podlagi tega pa k sprejemu konkretnega programa nalog in družbenopolitične aktivnosti za odpravljanje negativnih razmer in trajne aktivnosti na področju družbene samozaščite.

Do sedaj je »Varnostno oceno« izdelalo več ali manj kvalitetno okrog 45 % od vseh podpisnikov družbenega dogovora. Ta zadeva je pomembna tudi še za naprej, ker mora vsaka temeljna samoupravna skupnost izdelati po določilih zakona o družbeni samo-

zaščiti, varnosti in notranjih zadevah varnostni načrt oziroma načrt samozaščitnih varnostnih ukrepov, kateremu temeljna podlaga pa je varnostna ocena.

Na koncu poročila k programu za leto 1976 moramo poudariti tudi aktivno pomoč državnih organov, zlasti organov za notranje zadeve, posebno pa še Postaje milice Šiška pri organiziranju in uresničevanju družbene samozaščite v naši občini. Z aktivnim angažiranjem vodstva postaje milice in vodij varnostnih okolišev v prizadevanja za uresničevanje družbene samozaščite nastajajo nove kvalitete v odnosu in vlogi organov za notranje zadeve v razvijanju in uresničevanju družbene samozaščite.

VI. SPLOŠNA PORABA

Dogovarjanje na področju splošne porabe občin v letu 1976 je temeljilo na naslednjih načelih:

- na načelu postopnega zmanjševanja razlik v splošni porabi občin;
- na načelu vzajemnosti in solidarnosti;
- na načelu čiščenja splošne porabe in prenašanje financiranja izdatkov iz splošne na skupno porabo.

Dogovor o splošni porabi v občinah v letu 1976 je določil stopnje rasti splošne porabe na podlagi dovoljene porabe leta 1975, zmanjšane za prenesene obveznosti na samoupravne interesne skupnosti. Poleg teh možnosti različnih rasti splošne porabe je bila v dogovor vgrajena stimulacija za ugodno izterjavo davkov, ki je za več izterjane davke dopuščala tudi višjo porabo občini.

Dohodki proračuna občine Ljubljana-Siška so v letu 1976 v primerjavi z letom 1975 narasli za 16,9%. Skupna proračunska poraba pa je bila uresničena z 9,2% povečanjem in je v skladu z resolucijskim izhodiščem. Prek 50% povečanih dohodkov je občina prek SML prelila za solidarnost in vzajemnost. Načelo vzajemnosti in solidarnosti je obvezalo občine s presežki proračunskih dohodkov, da so te presežke izločile iz porabe in jih odstopile občinam, ki z lastnimi dohodki dogovorjene porabe niso mogle financirati.

Glede na sočasno obravnavo poročila k zaključnemu računu proračuna občine Ljubljana-Siška za leto 1976 so pokazatelji in dokumentacijsko gradivo izostali.

VII. STALIŠČA IN ZAKLJUČKI

V letu 1976 so morali delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela reševati v razmeroma kratkem času vrsto izredno zahtevnih nalog: delo na samoupravni organiziranosti in dohodkovni povezanosti združenega dela; realizaciji stabilizacijskih ciljev in zaviranju inflacije; splošnem urejanju finančnih tokov družbene reprodukcije in usklajevanju proizvodnje z realnimi potrebami tržišča; družbenem planiranju in drugem.

V tem letu je za gospodarska gibanja značilno:

- pozitivne spremembe dinamike gospodarske rasti, predvsem produktivnosti dela, s tendenco naraščanja tudi v letu 1977;
- odločilen napredek pri finančni disciplini, realnem ugotavljanju dohodka in pri plačevanju medsebojnih obveznosti;
- uspešno prilagajanje porabe doseženemu dohodku;
- nadaljnje zaviranje rasti cen; hitrejša rast osebnih dohodkov od naraščanja dohodka gospodarstva, kar je imelo skupaj z neusklajeno izvedensko porabo dohodka, vpliv na spreminjanje strukturnih odnosov v delitvi na škodo akumulacije;

— nezadovoljiva investicijska aktivnost in odsotnost kvalitativnih strukturnih sprememb v gospodarstvu;

— ugodna zunanjetrgovinska bilanca, ob smotrnejšem uvozu tudi konkurenčna možnost na svetovnem trgu v porastu;

— umirjanje zaposlenosti, posebno v industriji, kar je imelo vpliv na celotno gospodarstvo občine.

Z vidika izvajanja srednjeročnega načrta občine in politike ekonomske stabilizacije je eden temeljnih problemov upadanje reprodukcijske sposobnosti organizacij združenega dela v povezavi z avtonomnim gibanjem znatnega dela porabe, neodvisno od možnosti, ki jih daje realni dohodek. Nadaljevanje takih gibanj bi pomenilo resno oviro za nadaljnji razvoj, ker:

— zmanjšujejo rezultate stabilizacijskih gibanj;

— zmanjšujejo obseg sredstev za razširjeno reprodukcijo;

— omejujejo program prestrukturiranja gospodarstva.

Vse to so temeljne naloge družbenega načrta, ki smo ga sprejeli v lanskem letu in dinamiko njegovega uresničevanja za leto 1977 opredelili v smernicah. Zato je potrebno:

1. Intenzivirati uveljavljanje samoupravnih družbenih odnosov na osnovi zakona o združenem delu, zlasti pa uveljavljati družbenoekonomske osnove dohodkovnih odnosov v celotni družbeni reprodukciji in intenzivirati proces združevanja dela in sredstev, svobodne menjave dela ter izpopolnjevanje sistema samoupravnega družbenega planiranja.

2. Vključiti v izvajanje nalog, dogovorjenih s smernicami za uresničevanje družbenega plana v letu 1977, vse nosilce razvoja od temeljnih organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti, krajevnih skupnosti do družbenopolitične skupnosti.

3. Izdelati akcijske programe za uveljavljanje vsebine sistemskih zakonov, zlasti na področju zunanjetrgovinskega, deviznega in denarnokreditnega poslovanja z intenzivno preobrazbo finančnih funkcij v nove organizacijske oblike.

4. Zaostri odgovornost za izvajanje sprejetih samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, kakor tudi za racionalno gospodarjenje s sredstvi, boljše izkoriščanje kapacitet, zniževanje stroškov poslovanja, izboljšanje notranje organizacije dela in drugih ukrepov, ki bodo zagotavljali učinkovito izvajanje politike gospodarske stabilizacije.

5. Na področju razporejanja dohodka je treba dosledno izvajati dogovorjene usmeritve v oblikovanju in uresničevanju osebne, skupne in splošne porabe.

6. Vsi nosilci investicijskih odločitev, zlasti na področju infrastrukture in družbenih dejavnosti morajo zaradi upadanja reprodukcijske sposobnosti organizacij združenega dela ponovno analizirati svoje investicijske programe in jih uskladiti časovno in po obsegu z materialnimi možnostmi, kako bi ob skromnejši investicijski moči olajšali izvajanje modernizacije gospodarstva.

7. Vsi nosilci družbenega razvoja se morajo v izvajanju svoje poslovne politike na stabilizacijskih izhodiščih pri oblikovanju cen proizvodov in storitev dosledno držati družbenega dogovora o izvajanju politike cen v letu 1977.

V družbenem načrtu občine in smernicah za njegovo uresničevanje za leto 1977 predvidevamo krepitev akumulativne sposobnosti organizacij združenega dela v materialni proizvodnji in počasnejšo rast osebne, skupne in splošne porabe od rasti družbenega proizvoda; v okviru porabe pa hitrejšo rast skupne porabe od rasti osebne porabe. Rezultati gospodarjenja v letu 1976 kažejo, da znaša nominalna rast družbenega proizvoda 17,1%. Vse tri oblike porabe pa so po oceni porasle za 20,5%, v tem okviru sredstva za

osebne dohodke 17,6%, skupna poraba 24,5% ter splošna poraba 20,5%.

Ob upoštevanju dohodkov na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja in starostnega zavarovanja kmetov, ki so se povečali za 52%, pa se sredstva za vse tri oblike porabe skupaj povečujejo za 21,8%. (Vir: Informacija o gibanju skupne, splošne in osebne porabe v letu 1976, Republiški komite za družbeno planiranje in informacijski sistem, z dne 18. 2. 1977).

Ob rasti osebnih dohodkov so samoupravne interesne skupnosti, ki združujejo sredstva na osnovi osebnih dohodkov, realizirale presežke, tiste samoupravne interesne skupnosti, ki združujejo sredstva na osnovi dohodka, pa niso dosegle dogovorjenih sredstev za kritje svojih programov.

Takšno stanje je v veliki meri posledica prepočasnega uveljavljanja novih družbenoekonomskih osnov na področju svobodne menjave dela, zato je potrebno da:

1. Delavci v združenem delu morajo skupaj s samoupravnimi interesnimi skupnostmi in skupščino občine na podlagi zaključnih računov za leto 1976 analizirati skladnost razmerij v gibanju in razporejanju dohodka ter ukrepe za zagotavljanje dogovorjenih razmerij povezati z aktivnostmi pri pripravi samoupravnih načrtov ter proračuna družbenopolitične skupnosti.

2. Samoupravne interesne skupnosti s področja družbenih dejavnosti morajo v samoupravnih načrtih upoštevati tudi samoupravne sporazume o temeljnih planov republiških, regionalnih in mestnih SIS, ki jih bodo sprejele do maja 1977 in globalna razmerja v gibanju in razporejanju dohodka, ki so predvidena v družbenem načrtu SR Slovenije.

3. V skladu z določili dogovorov o temeljnih družbenih načrtov in družbenih dogovorov o razporejanju dohodka, morajo SIS presežke nad dogovorjenim obsegom sredstev za leto 1976 všteti v dogovorjeni obseg sredstev za leto 1977, v kolikor se delegati samoupravnih interesnih skupnosti in delavci v združenem delu ne odločijo drugače.

4. Vse SIS se morajo držati okvirov globalno dogovorjene valorizacije programov z uveljavljanjem racionalnejšega poslovanja, zmanjševanja stroškov in možnosti zmanjšanja amortizacije, ki jo nudi republiški zakon.

5. Delavci v organizacijah združenega dela morajo pri obravnavi zaključnega računa za leto 1976 in periodičnih obračunov ter pri ocenjevanju rezultatov svojega dela in poslovanja v letu 1977 preverjati ali se doseženi dohodek razporeja v skladu s samoupravnimi sporazumi in v skladu z razmerji, dogovorjenimi v družbenem planu. V primerih odstopanja morajo proučiti vzroke in ukrepati za zagotovitev dogovorjenih razmerij. Ravno tako morajo uskladiti merila za razporejanje dohodka na sredstva za osebne dohodke in sredstva za razširitev materialne osnove v samoupravnih sporazumih dejavnosti, če te ne zagotavljajo skladnosti razporejanja z usmeritvami družbenoekonomske politike.

6. Izvajanje sistema ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite v skladu s sprejetim zakonom o ljudski obrambi in zakonom o družbeni samozaščiti, varnosti in notranjih zadevah z intenziviranjem aktivnosti na področju planiranja in razvoju teh dejavnosti v vseh organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in družbenopolitične skupnosti kot celote.

Stališča in zaključki predstavljajo konkretizacijo nekaterih temeljnih ciljev in nalog, vsebovanih v smernicah za uresničevanje družbenega načrta občine za obdobje 1976—1980 v letu 1977 in so neposredna usmeritev v izvajanju obveznosti že opredeljenih nosilcev družbenega razvoja v občini za naslednje obdobje.

IZVRŠNI SVET